

Budgetskrivelse 2020

Funktionsstödsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar i omvärlden	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	9
Behov av investeringar i lokaler och anläggningar	22
Beslutade och planerade investeringar	22
Finansiering av driftkonsekvenser	23
Begäran om investeringsram	24
Investeringsram	24

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden kan inom sina ansvarsområden kort- och långsiktigt se möjligheter till utveckling av verksamhet och effektivt resursutnyttjande.

Framtida utmaningar påverkas i stor grad av övergripande förändringskrafter och trender som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) beskriver i den framtagna omvärldsanalysen, ”Vägval för framtiden, utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2030” men även av ändringar i lagstiftningen och andra myndigheters förändrade arbetssätt.

För att kunna erbjuda Malmöborna en hållbar god service är det av avgörande betydelse att förvaltningen kan rekrytera, utveckla och behålla engagerade medarbetare med rätt kompetens. Förvaltningen gör satsningar för att möta dessa utmaningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet. En prioriterad fråga för funktionsstödsnämnden är att medarbetarna ska erbjudas goda anställningsvillkor i form av heltid som norm samt en god arbetsmiljö.

Befolkningsutvecklingen i Malmö stad leder till ett ökat antal personer med behov av insatser inom funktionsstödsnämndens målgrupp. Utbyggnad inom LSS och SoL planeras varje år för att möta en ökad efterfrågan. Svårigheter som anskaffning av lämpliga tomter eller att bygglov inte beviljas leder ofta till senare start av planerade objekt och efterfrågan möts av att brukarna istället erbjuds extern plats. Funktionsstödsnämnden gav funktionsstödsförvaltningen i uppdrag att utreda och återkomma till nämnden 2019-06-18 med en behovsanalys, marknadsanalys, och en risk- och konsekvensanalys samt förslag till vidare hantering för att upphandla LSS- och socialpsykiatriboenden som komplement till de boenden som funktionsstödsnämnden bedriver i egen regi.

Nämndens verksamheter har ett antal personer med utmanande beteende som kräver extra personalresurser, anpassning av lokaler samt kompetensutveckling av medarbetare för att möta brukarnas behov. Det finns också en åldrande målgrupp och en ökande andel brukare som till följd av fysiska svårigheter och/eller demens har behov av ökat personalstöd vid sidan om ombyggnationer och anpassningar i den fysiska miljön. Allt fler samhällsfunktioner bygger på digitaliserad självservice, som i hög grad är beroende av individens förmåga att förstå och följa instruktioner i digitala miljöer. För att utveckling och tillgänglighetsanpassning av dessa tjänster ska kunna ge målgruppen framtida möjligheter till högre grad av självständighet behövs det anpassat pedagogiskt och praktiskt stöd.

För att möta nästkommande års utmaningar planerar nämnden satsningar för att uppnå målen gällande heltid som norm, minskad sjukfrånvaro och minskat antal arbetsskador, satsningar på kompetensutveckling, verksamhetsanpassning till målgruppens förändrade stödbehov, fortsatt arbete för utökad social samvaro, delaktighet och meningsfull sysselsättning samt satsningar på digitalisering och välfärdsteknik.

Nämnden vill påtala att Försäkringskassans förändrade praxis med medföljande kostnadsövertäring utgör en fortsatt ekonomisk utmaning de närmaste åren när det gäller insatsen personlig assistans och andra LSS-insatser. Kommande lagförändringar, inte minst till följd av förslag som LSS-utredningen lämnat till regeringen medför en osäkerhet i bedömningen av kostnader som kommer att belasta nämndens budget framöver.

Funktionsstödsnämnden bedömer att behovet av ökade ekonomiska resurser för att under 2020 kunna möta identifierade utmaningar med planerade satsningar, utöver den del som nämnden själv finansierar inom ram, motsvarar 48 400 tkr.

Funktionsstödsnämnden vill framhålla vikten av att det i budget 2020 även avsätts medel för LSS-utbyggnad motsvarande 48 500 tkr.

Förändringar i omvärlden

Funktionsstödsnämndens verksamhet präglas av likvärdighet i tillgången till stöd och hjälp för nämndens målgrupper samt god service. All verksamhet beaktar ett barnrätts-, jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv. Nämnden arbetar för att personer med funktionsnedsättningar, fysiska, psykiska eller intellektuella ska ha inflytande över sina liv och vara delaktiga i samhället utifrån sina förutsättningar. Utgångspunkten finns i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Sverige skrivit under. I Agenda 2030 uppmärksammas personer med funktionsnedsättningar i flera av de 17 målen för hållbar utveckling.

Globalisering, ny teknik, och förändringar i klimat, demografi och värderingar ändrar kontinuerligt förutsättningarna för människor och samhällen över hela världen. Att kunna förstå och förhålla sig till hur dessa krafter påverkar lokalt, regionalt och nationellt är av stor betydelse för framtiden. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tagit fram en omvärldsanalys, ”**Vägval för framtiden, utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2030**”. Innehållet beskriver övergripande förändringskrafter och trender som bedöms påverka det kommunala uppdraget mot år 2030.

I spåren av de övergripande förändringskrafterna identifierade SKL 13 trender som bedöms påverka såväl kommuners som landstings och regioners uppdrag de närmaste tio åren: minskat lokalt och regionalt handlingsutrymme, stigande förväntningar på välfärden, hårdare konkurrens om kompetens, ökad polarisering, ökad bostadsbrist, ökat fokus på landsbygden, förändrat medielandskap, minskad tillit, ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik, ökat kommunalt fokus på integration, ökad osäkerhet i världen, fler geopolitiska konflikter samt övergången från kunskaps- till nätverkssamhälle.

En del av trenderna påverkar i större grad kommunal verksamhet och därmed även funktionsstödsnämndens verksamhetsområden. Ett exempel är en hårdare konkurrens om kompetens. Konkurrens om kompetens leder till svårigheter att rekrytera vissa yrkeskategorier i förhållande till andra arbetsgivare, exempelvis bemanningsföretag inom hälso- och sjukvård. Utmaningen har de senaste åren lett till ökade kostnader för nämnden avseende HSL-verksamheten, som till följd av rekryterings svårigheter fått tillsätta vakanser med inhyrd personal.

Funktionsstödsnämnden arbetar med att skapa goda förutsättningar till att attrahera och behålla personal framöver, som exempel kan nämnas arbetet med heltid som norm, satsningar på kompetensutveckling och en god arbetsmiljö med minskad sjukfrånvaro och ett nära ledarskap. En del i arbetet med det nära ledarskapet är kompetensutvecklingsinsatser för första linjens chefer.

Ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik är ett annat exempel på en framtids-trend som påverkar nämndens verksamhet. Teknikutvecklingen är en stark övergripande förändringskraft. Digitaliseringen kommer att leda till effektivisering inom många verksamhetsområden och möjliggöra införandet av välfärdsteknologin som bidrar till ökad trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och deras anhöriga. Att tillgodose de resurser som krävs för att bygga upp en struktur för ett säkert och effektivt införande av digitalisering anser nämnden vara en av Malmö stads utmaningar. Nya arbetssätt som främjar samarbete över förvaltningsgränser behöver tas fram.

Regeringen beslutade den 21 december 2017 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över styrningen inom funktionshinderspolitiken (dir. 2017:133). Utredningen har tagit namnet **Styretredningen för funktionshinderspolitiken**. Översynen ska resultera i konkreta förslag till utformning av ett stabilt och långsiktigt styr- och uppföljningssystem av

funktionshinderspolitiken med utgångspunkt i det nya nationella målet och inriktningen för funktionshinderspolitiken. Utredningen ska redovisas våren 2019 och nämnden kommer att följa utredningens slutsatser och dess påverkan på nämndens ansvarsområde.

En **inkorporering av barnkonventionen i svensk lag** (från 1 januari 2020) skapar en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i offentlig verksamhet. Genom att göra konventionen till lag blir det ännu tydligare att barn är egna individer med egna rättigheter. Barnkonventionen får en högre status som svensk lag, det kommer att läggas ett större ansvar på myndigheter, rättsväsendet och andra beslutsfattare, att tillämpa rättigheterna i konventionen så att de får ett större genomslag vid bedömningar, ärenden och beslut som rör barn.

För att förbereda inkorporeringen av barnkonventionen i svensk lag genomför funktionsstödsnämndens myndighet en barnrättsatsning 2019, som innebär bland annat en barnrättsdag med fakta kring barnrätt och diskussioner kring barnrättsperspektiv och barnkonventionen och att utbilda tre handläggare för att bli barnstrateger. Dessa tre strateger kommer att utgöra en grupp på myndigheten som handleder och bevakar i barnrättsfrågor tillsammans med enhetens utvecklingssamordnare och ledningsgruppen. Samarbetet mellan myndighet och barnverksamheten fördjupas för att få en enhetlig bild och skapa enhetliga metoder kring arbetet med barn. En annan satsning är att utveckla och använda metoder/bildstöd i samtal med barn. Under 2020 fortsätter arbetet med att säkerställa en handläggning med barnets bästa i fokus med möjlighet för barn och unga att i så hög grad som möjligt kunna vara delaktiga och påverka samtliga beslut som tas kring dem. Exempelvis kommer det att ske en utökning av antalet hembesök i samband med utredningar där barn är involverade från ett till två besök.

Inom ramen för arbetet med en förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning satsar nämnden på ett utökat samarbete inom Malmö stad men även med andra myndigheter och privata aktörer. Exempelvis har funktionsstödsförvaltningens barnverksamheter tillsammans med myndighetsenheten startat ett samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och Regionen. Samarbete pågår även med barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet är att bygga upp gemensamma strukturer i arbetet med att skapa den bästa helhetslösningen för det identifierade stödbehovet, ur både barnets och barnfamiljens perspektiv.

I ett samarbete mellan Nka - Nationellt kompetenscentrum anhöriga och Socialstyrelsen har projektet Koordinatorstöd till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning initierats. Syftet med projektet är att ge intresserade kommuner möjlighet att utveckla och praktiskt tillämpa funktionen som koordinator. Malmö stad är en av de deltagande kommunerna. Funktionsstödsförvaltningen inrättade i början av 2019 en omsorgspedagogtjänst med halvtidsuppdrag som anhörigkoordinator riktad mot barnverksamheterna. Uppdraget som anhörigkoordinator innebär att vägleda och stödja vårdnadshavare eller närstående till barnet, att hitta rätt i vilket stöd som efterfrågas och praktiskt eller socialt medverka till att situationen för anhöriga blir hanterbar. Detta kan innebära kontakter och processer med en mängd professioner som är knutna till barnet via LSS, skola, socialtjänst, habiliteringen, primär och/eller specialistvård samt privata vårdgivare.

Regeringen tillsatte 2016 en **utredning för att se över assistansersättningen enligt socialförsäkringsbalken och delar av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)**. Utredningen redovisades den 10 januari 2019. Syftet med utredningen har varit att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS, att lagstiftningen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället och skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans.

Utredningen föreslår att staten ska ansvara för insatsen personlig assistans medan kommunerna ska vara huvudman för tre nya LSS-insatser, nämligen personlig service och boendestöd, personligt stöd till barn samt förebyggande pedagogiskt stöd. Vidare föreslås bland annat att personlig assistans ersätts med andra insatser för barn under 16 år, att ledsagarservice ska bli en del av insatsen personlig service och boendestöd samt att samma tre grupper som ingår i LSS så kallade personkrets ska finnas kvar. Om förslagen genomförs beräknar utredningen att statens kostnader kommer att minska med cirka 600 miljoner kronor varje år. Utredningen beräknar att kommunernas kostnader samtidigt ökar med mellan 300 miljoner och 400 miljoner kronor om året. Den nya lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning förslås av utredningen träda i kraft den 1 januari 2022. Hur föreslagna förändringar, i fall de genomförs kommer att påverka funktionsstödsnämndens verksamhet och kostnader är det svårt att prognostisera i dagsläget.

I april 2017 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att göra en **översyn av socialtjänstlagen (2001:453) och vissa av socialtjänstens uppgifter**. Översynen handlar om bl.a. socialtjänstlagens struktur och konstruktion, socialtjänstens uppdrag, möjligheten för kommuner att tillgängliggöra insatser samtidigt som en jämlik, likvärdig och rättssäker socialtjänst säkerställs, möjligheten att förenkla handläggningen utan att rättssäkerheten och kvaliteten riskeras. Utredningens ambition är att översynen ska ge underlag till en långsiktig och hållbar förändring. Direktiven (dir. 2017:39) är omfattande och varje område innefattar flera komplexa frågor och ställningstaganden. Mot bakgrund av detta har utredningstiden förlängts och uppdraget ska slutredovisas i sin helhet senast den 1 juni 2020.

Den 1 januari 2019 trädde **lagen om tillgänglighet till digital service** i kraft. Förarbetet till lagen är mer känt som EU:s webbtillgänglighetsdirektiv. Lagen anger ett antal tidpunkter då olika digitala tjänster ska följa lagkraven med syftet att varje aktör ska ha en rimlig tid på sig att utveckla och anpassa sin digitala service. I september 2020 ska Malmö stads webbplats malmo.se vara tillgänglighetsanpassad enligt den nya lagen. Lagen omfattar bland annat offentlig sektor och skattefinansierade aktörer som utför samhällstjänster. Lagen ställer krav på hur Malmö stads och förvaltningarnas information görs tillgänglig genom till exempel talsyntes, teckentolkning och undertextning till filmer. Lagens syfte är att öka digital tillgänglighet för alla användare, inklusive personer som har en funktionsnedsättning. Stadskontorets kommunikationsavdelning utarbetar riktlinjer för tillgänglighetsanpassningen och tar fram tekniska lösningar. Funktionsförvaltningens kommunikationsavdelning deltar i arbetet och ansvarar för att förvaltningens information som vänder sig till Malmöborna är anpassade enligt lagens riktlinjer.

Försäkringskassans förändrade praxis med medföljande kostnadsöverväring från staten till kommuner utgör en fortsatt ekonomisk utmaning för nämnden de närmaste åren när det gäller insatsen personlig assistans och andra LSS-insatser.

Ett antal domar i Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) de senaste åren har lett till att praxis ändrats i Försäkringskassans bedömning av vilka personer som har rätt till personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB). Detta medför att kommunen får ta över ansvaret för ett antal personer som tidigare fått assistansersättning från Försäkringskassan.

Sedan 2017 har det skett en kraftig ökning av volymer när det gäller personlig assistans LSS vilket har ett tydligt samband med Försäkringskassans åtstramningar kring beslut om personlig assistans enligt SFB med statlig assistansersättning. Försäkringskassans åtstramningar har dessutom lett till att personer i behov av personlig assistans i större utsträckning vänder sig direkt till kommunen för att ansöka om personlig assistans och andra kompletterande insatser. Den ökade mängden ansökningar har även skapat ett behov av att bemanna upp med biståndshandläggare inom nämndens myndighetsfunktion.

Kommunen står även för andra insatser ifall brukaren har fått indragen assistansersättning enligt SFB, för att på så sätt tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. Detta kan handla om boende eller andra insatser som t.ex. avlösning, ledsagning eller korttidsvistelse vilket medför ökade kostnader. Den största ökningen är dock främst inom insatsen personlig assistans enligt LSS.

Förslag föreligger om en ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade från den 1 juli 2019. Enligt förslaget skall hjälp med andning och sondmatning utgöra sådana grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förslaget till lagändring bedöms leda till en positiv påverkan på kommunens ekonomi, dock i mindre omfattning. De ärenden som berörs av lagändringen uppskattas som få i förhållande till det totala antalet ärenden som under åren har förts över till förvaltningen. Större delen av de ekonomiska konsekvenserna till följd av senare tids åtstramningar och förändrad praxis i bedömningen av rätten till assistansersättning kvarstår.

Diskrepansen mellan den årliga löneutvecklingen för personliga assistenter och uppräknings av assistansersättningen från Försäkringskassans kan också ses som en övervältring av kostnader till kommunen. ”Gapet” mellan en löneutveckling på ca tre procent per år för kommunalt anställda personliga assistenter och en årlig uppräknings av timersättningen för personlig assistans SFB om ca en procent leder till en ständig försämring av ekonomiska förutsättningar för nämndens utförande enhet.

Personer med beviljad personlig assistans behåller rätten till denna insats under tiden i daglig verksamhet enligt LSS endast om särskilda skäl föreligger. En översyn av tidigare generösare tolkning gör att allt fler brukare får sin rätt till personlig assistans under tiden i daglig verksamhet indragen av Försäkringskassan. Detta medför utöver ökade kostnader inom daglig verksamhet LSS även utmaningar gällande bemanning inom nämndens utförande enhet av personlig assistans. Att den personliga assistenten inte längre följer med till daglig verksamhet innebär avbrott i scheman för denne med avkortad tjänstgöring/delade turer och längre förflyttningstid som följd.

Förändringarna har medfört ökade kostnader för funktionsstödsnämnden under 2017 och 2018, och trenden beräknas fortsätta 2019. Kommunfullmäktige tilldelade funktionsstödsnämnden i budgetram 2019 en förstärkning för att finansiera ökade kostnader inom personlig assistans inklusive förstärkning av bemanning med biståndshandläggare till följd av övervältringen av ärenden och kostnader från staten.

Nämnden vill påtala att Försäkringskassans förändrade praxis med medföljande kostnadsövervältring utgör en fortsatt ekonomisk utmaning de närmaste åren när det gäller insatsen personlig assistans och andra LSS-insatser. Kommande lagförändringar, inte minst till följd av förslag som LSS-utredningen lämnat till regeringen medför en osäkerhet i bedömningen av kostnader som kommer att belasta nämndens budget framöver.

Sedan den 1 september 2018 ingår Malmö stad i ett nytt **samarbetsavtal med Region Skåne** kring hur ansvaret och utvecklingen av hälso- och sjukvården ska se ut framöver. Det nya hälso- och sjukvårdsavtalet är ett så kallat utvecklingsavtal. Detta innebär att de faktiska arbetsformerna och processerna inte är fullt utvecklade utan är något som kommer arbetas fram. Utvecklingen av hälso- och sjukvårdsavtalet, omfattning och resursbehov som avtalet medför kommer att följas upp framöver.

Inom det socialpsykiatriska området har Socialstyrelsen tagit fram **nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd**. Dessa riktlinjer ger rekommendationer om vård och stöd till målgruppen och omfattar bland annat tidiga insatser vid insjuknande i psykos, antipsykotisk läkemedelsbehandling, psykologisk behandling, modeller för

att samordna insatser, boendeinsatser, olika former av rehabilitering, stöd och behandling vid akuta tillstånd samt åtgärder för att förebygga och behandla fysisk ohälsa. Socialstyrelsen har i uppdrag av regeringen att redovisa hur myndighetens arbete bidrar till att nå målen i Agenda 2030. Dessa riktlinjer rör flera av målen i agendan, exempelvis att genom förebyggande insatser och behandling främja psykisk hälsa och välbefinnande samt att möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Funktionsstödsnämnden ser ett behov av att fortsätta och fördjupa arbetet för ökad social samvaro och delaktighet och för att förbättra möjligheterna för personer med psykisk funktionsnedsättning att få arbete eller tillgång till meningsfull sysselsättning.

En funktionsnedsättning ska så långt som möjligt inte hindra någon från att leva ett självständigt liv. Inom ramen för kommunfullmäktiges mål har funktionsstödsnämnden tilldelats uppdrag för budgetåret 2019. Ett uppdrag avser att **samordna tillgängligheten och stödet** för personer med funktionsvariationer inom Malmö stad och i förhållande till andra myndigheter.

Förvaltningen utreder i nuläget organisering samt uppdragets omfattning för samordnarfunktionen. Utredningen planeras vara klar i juni 2019. Utredningen kan leda till behov av att inrätta ett antal nya tjänster för att hantera det av kommunfullmäktige tilldelade uppdrag. Nämnden gör i nuläget en bedömning om att uppdragets omfattning motsvarar ett resurstillskott motsvarande 2 200 tkr.

Förändringar i omvärlden och ett begränsat ekonomiskt utrymme medför behovet av ett stort gemensamt utvecklingsarbete i Malmö stad. Bra samverkansformer säkerställer att stadens förvaltningar är rustade för att ta sig an framtidens utmaningar. Det är positivt att stadskontoret som arbetar med uppdraget att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens verksamheter utvecklar och förändrar sin organisation för att bli ett mer sammanhållet kontor som har överblick och ett helhetsperspektiv på verksamheterna. Utvecklingen de närmaste åren skapar behov av en tydligare struktur i kommunövergripande IT-satsningar och andra satsningar såväl som ett nytt tänkande när det gäller samnyttjande av resurser.

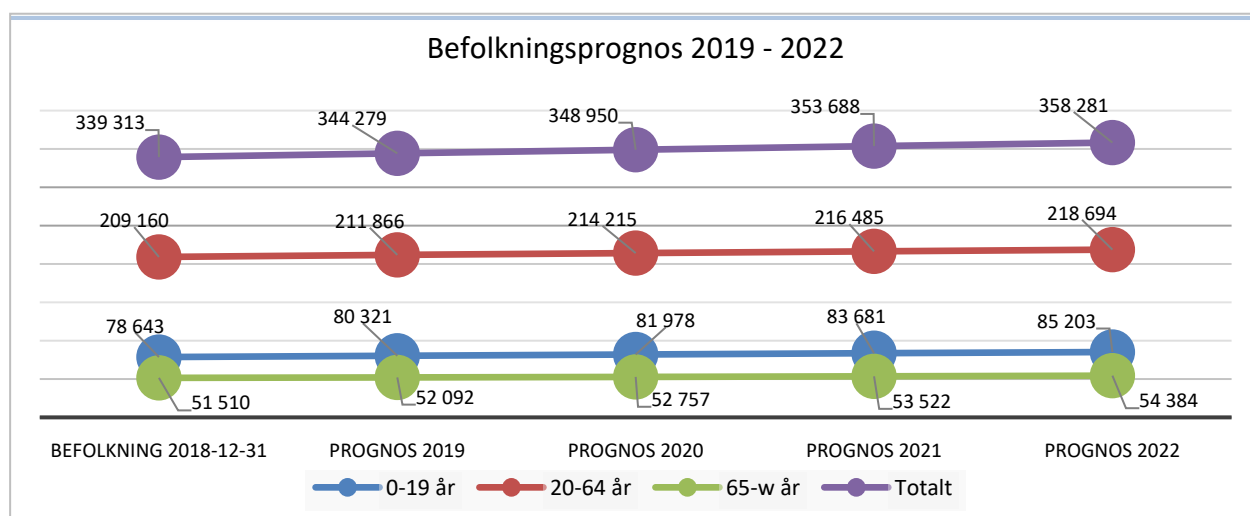
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Funktionsstödsnämndens uppdrag är att säkerställa att behov och rättigheter tillgodoses för nämndens målgrupper. Inför 2020 har nämnden identifierat några verksamhetsspecifika utmaningar som, vid sidan om behovet av utbyggnad till följd av ökade volymer är avgörande för att leva upp till LSS-lagstiftningens och socialtjänstlagens intentioner samt de politiska målen i Malmö stad. Funktionsstödsnämnden arbetar kontinuerligt med effektiviseringar inom verksamheten och stabsfunktionen för att frigöra resurser till bl.a. kvalitetsutveckling och ej påverkbara verksamhetsförändringar.

Ökad befolkning och behov av utbyggnad

Funktionsstödsnämndens målgrupper finns inom alla åldersintervaller, då nämndens verksamheter riktar sig till barn, unga och vuxna, inom LSS och socialpsykiatri samt insatser till barn med svår somatisk sjukdom.

Malmöns befolkning växer, den snabba tillväxten förväntas fortsätta framöver, dock i en något långsammare takt än de senaste åren. Tabellen/Diagrammet nedan visar den prognostiserade befolkningsutvecklingen i Malmö. Den faktiska befolkningsutvecklingen har betydelse för funktionsstödsnämndens verksamheter. Malmö stads växande befolkning medför att fler Malmöbor efterfrågar kommunal service inom de områden som funktionsstödsnämnden ansvarar för. Ökningen som prognostiseras bland yngre kan exempelvis medföra ökat behov av daglig verksamhet när personerna går ut gymnasiet.

Befolkningsstatistik 2018, befolkningsprognos 2019 - 2022

Alder	Befolkning 2018-12-31	Förändring antal 2019 - 2020	Förändring % 2019 - 2020	Förändring antal 2021 - 2022	Förändring % 2021 - 2022
0 - 19 år	78 643	3 335	4%	6 560	8%
20 - 64 år	209 160	5 055	2%	9 534	5%
65-w år	51 510	1 247	2%	2 874	6%
Totalt	339 313	9 637		18 968	

(Källa: SCB samt stadskontorets avdelning för samhällsplanering)

Finansiering av utbyggnad inom nämndens verksamheter som kan hänföras till befolkningsutvecklingen sker med hjälp av den demografikompensation som nämnden erhåller för budgetåret. För att finansiera utbyggnad som inte är hänförligt till demografiutvecklingen i Malmö stad behöver nämnden tillskott av ekonomiska medel.

Utbyggnad daglig verksamhet

Utbyggnad av daglig verksamhet sker dels genom start av nya verksamheter men även genom ökning av antalet enskilda platser. Av förvaltningens 810 brukare i april 2019 har 72 eller cirka 9 procent en enskild plats. Detta innebär att framtida behov av enskilda platser beräknas till cirka tre nya enskilda platser per år om den årliga ökningen av nya brukare inom daglig verksamhet prognostiseras till cirka 30 personer.

Daglig verksamhet har ett upparbetat samarbete med cirka 60 privata företag som tar emot personer på enskilda platser. Detta arbete planeras fördjupas under 2020. ESF ansökan (ESF: Europeiska Socialfonden) förbereds och ska lämnas in augusti 2019.

För att kunna verkställa nya beslut om daglig verksamhet enligt LSS kommer det finnas behov av att starta nya verksamheter under 2020 och de kommande åren. Generellt har nya brukare som ansöker om daglig verksamhet större behov av personalstöd och anpassade lokalytor än de brukare som avslutar sin dagliga verksamhet. Anledningen till det ökade vårdbehovet är svårt att definiera men kan till viss del förklaras av en ökad psykisk ohälsa.

Löpande lokalbehov för att möta volymökningen inom daglig verksamhet LSS är en årlig utbyggnad/anskaffning om två nya lokaler enligt lokalbehovsplanen, medan utbyggnad har skett med en lokal per år de senaste åren. Daglig verksamhet har därmed mött behovet av fler platser genom att ta emot fler personer i befintliga verksamheter, vilket har medfört att brukartätheten ökat varje år.

I Malmö slutar cirka 25 - 30 elever årligen gymnasiesärskolan och ansöker om daglig verksamhet. Den prognostiserade ökningen är ca 30 brukare per år framöver. Detta ställer stora krav på anskaffning av nya lokaler. Antalet personer med insatsen daglig verksamhet LSS i Malmö stad ökar snabbare än snittet i Sverige. Mellan 2016 och 2018 var ökningen ca elva procent i Malmö att jämföras med ca tre procent för riket (enligt senast publicerad statistik i Kolada).

Av ökningen på ca 30 brukare per år bedöms ca åtta brukare ha ett mer omfattande stödbehov än genomsnittet, vilket ställer krav på hög bemanning, specialkompetens och anpassade lokaler. Vissa brukare behöver egen ingång, egen toalett, eget kök och har ingen möjlighet att vistas i samma lokaler som andra. Det finns behov av lokaler med avstånd till grannar och trafikerade vägar.

Ökningen av brukarantalet är inte enbart relaterad till en ökad befolkning i Malmö stad. Det finns andra faktorer som påverkar både volymer och stödbehovet hos brukarna. De senaste åren har allt fler brukare som tidigare bott på externa platser av olika anledningar flyttat hem till Malmö igen och fått insatsen daglig verksamhet. Dessutom har skolelever med omfattande stödbehov under skoltid avslutat sin skolgång i förtid och fått sysselsättning i form av daglig verksamhet.

Allt fler brukare får sin rätt till personlig assistans under tiden i daglig verksamhet indragen av Försäkringskassan då denna rätt förekommer bara vid särskilda skäl och tidigare generösare tolkning ses över. Brukarnas stödbehov är dock oförändrat, vilket innebär att det är daglig verksamhets personal som måste bistå brukaren med stödet. Utvecklingen har blivit särskilt märkbar fr.o.m. 2018 och bedöms fortsätta under 2019/2020 vilket innebär en resursmässig utmaning för verksamheten.

En annan faktor som kommer att påverka volymer inom daglig verksamhet på sikt är planerade förändringar när det gäller pensionsåldern. En höjd pensionsålder från 67 till 69 år under 2023 innebär en större årlig nettoökning av brukarantalet än tidigare beräknats.

För att klara ökade volymer, utökat behov hos målgruppen och utmaningen gällande anskaffning

av lämpliga lokaler arbetar daglig verksamhet aktivt med att på bästa sätt nyttja befintliga resurser optimalt. Detta sker genom omfördelning av resurser utifrån behov, omstrukturering och omvandling av verksamheter där användandet av resurser inte är effektivt samt där efterfrågan från brukare är låg, samlokalisering av verksamheter.

Ett sätt att utnyttja ekonomiska resurser effektivt där det finns stor efterfrågan från brukare med lägre stödbehov i daglig verksamhet är utbyggnaden av utegrupper eller miljögrupper. Nya utegrupper skapar många platser till en relativt liten kostnad utan behov av stora anpassade lokaler. De här grupperna har även möjlighet att sänka förvaltningens kostnader gällande gräsklippning och liknande. Kostnadsmässigt blir varje enskild placering i en miljögrupp halva kostnaden gentemot en mer traditionell mellanverksamhet.

Under perioden januari-april 2019 togs beslut om 53 nya bifall om daglig verksamhet LSS. Per den 30 april hade 20 personer väntat på en plats i daglig verksamhet i mer än 90 dagar. 2019 års prognostiserade inflöde av brukare som beviljas daglig verksamhet beräknas överskrida den planering som verksamheten hade inför budget 2019. Trots åtgärder i verksamheten för att klara ökade volymer bedöms behovet av utökning inom daglig verksamhet inte kunna tillgodoses inom befintligt och planerat antal platser för 2019. Ytterligare två nya verksamheter med totalt ca 30 platser beräknas starta under hösten 2019 och generera en kostnad om 4 500 tkr, vilket motsvarar 13 200 tkr på årsbasis. Denna ökning av brukare är inte relaterad till normal befolkningsökning vilket medför att medel avseende demografikompensation som nämnden erhåller årligen inte räcker till för att finansiera denna kostnad utan medel behöver tillföras nämndens ram.

Utbyggnad LSS-boende

Det bedöms finnas ett fortsatt behov av utbyggnad. Omfattning och takt analyseras regelbundet i samarbete med lokalförsörjningsstrateg på fastighetskontoret LiMa. Funktionsstödsnämnden vill framhålla vikten av att det avsätts medel för LSS-utbyggnad under 2020 motsvarande ca 48 500 tkr (helårseffekt inför 2021: 76 400 tkr). Tabellen redovisar planerad utbyggnad samt medel som behövs avsättas för respektive år för perioden 2020 – 2022.

2020	Antal lägenheter	Helår	Startdatum	Slutlig summa 2020
Wowra (Ö) Gruppboestad	4	16 806 373	2020-09-01	5 602 124
Toarp 2	6	25 050 571	2020-09-01	8 350 190
Utbyggnad externa platser	15	34 500 000	2020-01-01	34 500 000
Totalt 2020	25	76 356 944		48 452 314
2021	Antal lägenheter	Helår	Startdatum	Slutlig summa 2021
Mölledal 1 (N) Gruppboestad	6	9 854 723	2021-11-01	1 642 454
Mölledal 2 (N) Gruppboestad	6	9 854 723	2021-11-01	1 642 454
Bågskytten Gruppboestad	6	9 963 571	2021-01-01	9 963 571
Hedmätaren 1 Gruppboestad	6	9 963 571	2021-04-01	7 472 678
Hedmätaren 2 Gruppboestad	6	13 647 729	2021-04-01	10 235 797
Totalt 2021	30	53 284 317		30 956 954
2022	Antal lägenheter	Helår	Startdatum	Slutlig summa 2022
Louisedal 4H tomt Gruppboestad	6	9 963 571	2022-01-01	9 963 571
Sege Park Gruppboestad	6	10 242 551	2022-01-01	10 242 551
Toarp 3 Gruppboestad	6	25 751 987	2022-01-01	25 751 987
Toarp 4 Gruppboestad	6	25 751 987	2022-01-01	25 751 987
Toarp 5 Gruppboestad	6	25 751 987	2022-01-01	25 751 987
Totalt 2022	30	97 462 083		97 462 083

För 2020 planeras två nya boenden med totalt tio lägenheter. Behovet av LSS-boende kommer under 2020 även att mötas av en ökning av externa platser LSS. Syftet är att minska den negativa effekt som försenad start av nya boenden kan innebära när det gäller antalet personer som väntar på en plats i gruppboende. En uppskattad ökning med 15 externa platser 2020 beräknas motsvara en nettokostnad om 34 500 tkr på årsbasis. För 2019 prognostiserar nämnden ett underskott om drygt 8 000 tkr för externa platser (*ekonomisk prognos 2019*).

Funktionsstödsnämnden gav funktionsstödsförvaltningen, i enlighet med det beslut kring upphandling av boenden som fattades 2018-11-28 (FSN-2018-829), i uppdrag att utreda och återkomma till nämnden med en behovsanalys, marknadsanalys, och en risk- och konsekvensanalys samt förslag till vidare hantering för att upphandla LSS- och socialpsykiatriboenden som komplement till de boenden som funktionsstödsnämnden bedriver i egen regi, i enlighet med lagen om offentlig upphandling. Funktionsstödsnämnden gav även förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden, senast vid nämndsammanträdet 2019-06-18, med förslag till vidare hantering. Då beslut inte är taget i funktionsstödsnämnden kan nämnden i dagsläget inte redovisa någon kostnadsberäkning. Nämnden återkommer i händelse av beslut om upphandling med ett särskilt ärende till kommunfullmäktige med begäran om utökad kommunbidrag för finansiering av upphandling av LSS- och socialpsykiatriboenden.

För år 2021 planeras fem nya boenden enligt LSS, med 30 lägenheter totalt och för år 2022 planeras fem nya boenden enligt LSS, med 30 lägenheter totalt.

Planerad utbyggnad är också att hänföra till kölista för personer som beviljats insatsen bostad med särskild service enligt LSS 9§8 eller 9§9. Den 30 april 2019 väntade 32 personer med gynnande beslut på LSS-bostad.

För att kunna möta behovet krävs att ett antal LSS bostäder i stimulanpassad miljö tillskapas. Planering pågår kring ett nytt LSS boende i Oxie på Malmö stad ägd mark mellan två befintliga gruppboendestäder Dalhem och Toarp. Objektet som går under arbetsnamnet Toarp 2 öppnar 2020 och består av sex lägenheter. Utöver detta har förvaltningen lyft behovet av ytterligare tre tomter på ca 3 000 kvm vardera i syfte att bygga bostäder i stimulanpassad miljö. I nära samarbete med LiMa har ett antal tomtförslag tagits fram för detta ändamål med förhoppning om att dessa boenden är färdigställda 2022.

En annan grupp som uppvisar förändrade behov när det gäller bostadsfrågan är brukare inom personkrets tre LSS. Till följd av stigande ålder, långvarig medicinering och följsjukdomar ökar den fysiska svikten hos målgruppen. Utökade personalinsatser i form av dubbelbemanning kräver en större yta än många av de befintliga lägenheterna kan erbjuda. I planeringen för nya LSS-boenden tas hänsyn till den tillgänglighet som krävs.

Behovet av serviceboende inom LSS har minskat de senaste åren och även framöver ser förvaltningen ett minskat behov av servicelägenheter, vilket framgår av planerad utbyggnad. En förklaring kan vara nämndens arbete med att utveckla insatsen boendestöd SoL som alternativ till LSS-boende för personer med lindrig utvecklingsstörning och/eller autismspektrumtillstånd. Personer som beviljats insatsen boendestöd har varierande behov, med insatser från flera gånger i veckan till ett par gånger i månaden. Flera av de personer som fått beslut om boendestöd hade, om insatsen ej funnits, erbjudits LSS-bostad enligt 9§9. Förutom de personliga vinsterna för individen själv, finns även ekonomiska vinster med boendestöd då särskild bostad enligt LSS 9§9 kräver mycket mer resurser, både materiellt och personalmässigt.

Utbyggnad stödboende

Stödhuset Västra Skrävlinge är ett boende för personer med missbruk och psykisk sjukdom som har svårt att klara andra former av boende och har stort behov av stöd.

En utmaning i förhållande till denna verksamhet är att brukare som inte längre är i behov av mer omfattande stöd inte har någon boendeform att gå vidare till. I anslutning till befintligt boende planerar nämnden att bygga ett nytt boende med 20 lägenheter, varav fem är utslussningslägenheter. Utslussningslägenheterna kommer att vara utformade som vanliga lägenheter med stödsinsatser som ges av befintlig personal. Utslussningslägenheterna kan därmed vara steget vidare för brukare som bott i stödhuset. Övriga 15 lägenheter kommer att vara mer ändamålsenliga, fullvärdiga lägenheter än i det nuvarande stödhuset, vilket ökar möjligheten för brukarna att gå vidare till ett mer självständigt liv. Nämnden uppskattar att det behövs ett tillskott av medel om ca 10 000 tkr på helårsbasis för driften av ett nytt stödboende fr.o.m. budgetåret 2022.

Myndigheten

Sedan funktionsstödsnämnden bildades maj 2017 har arbetet med att korta handläggningstider varit prioriterat. I dag finns det tre sektioner på myndigheten, en som hanterar personlig assistans ansökningar, en som hanterar övriga LSS insatser samt en sektion som hanterar socialpsykiatri ansökningar enligt Socialtjänstlagen.

Arbetet med att minska kön påbörjades redan 2018 men intensifierades ytterligare 2019. Åtgärden med att anställa fler biståndshandläggare har tillsammans med delvis förändrat arbetssätt i form av införandet av ett strukturerat förbättringsarbete gett resultat under våren 2019. Förvaltningen har beslutat om en handläggningstid på fyra månader. I den nya förvaltningslagen som trädde i kraft i juli 2018 regleras handläggningstiden till att den inte får överskrida sex månader samt att förvaltningen har en skyldighet att underrätta den enskilde om handläggningstiden väsentligen fördröjs i ett ärende samt av vilket skäl. Med anledning av detta samt på grund av att myndigheten identifierade ett stort antal ärenden där handläggningstiden var fördröjd startade ett intensivt arbete i februari 2019 med att arbeta igenom gamla ansökningar. Målet är att dessa ska ha hanterats senast i maj månad 2019.

Handläggningstiden i beslutade ärenden vad gäller insatsen personlig assistans enligt LSS har minskat från genomsnittet i januari 2019 på 8,8 månader till i genomsnitt 6,5 månader i mars 2019. Nämnden har 31 ärenden gällande personlig assistans kvar som i april 2019 kommer att ha en handläggningstid längre än sex månader. Inflödet av ansökningar av personlig assistans ligger relativt konstant. I mars 2018 inkom 33 nya ansökningar och i mars 2019 var siffran densamma, d.v.s. 33 nya ansökningar. I dagsläget har nämnden 209 brukare med insatsen personlig assistans beviljad. För dessa brukare har nämnden även ett uppföljningsansvar.

Handläggningstiden i beslutade ärenden vad gäller övriga LSS insatser ligger nu inom ramen för fyra månader. I mars månad 2019 fattades totalt 187 övriga LSS beslut. Inflödet har varit konstant högt vad gäller inkomna ansökningar. I mars månad 2018 inkom 127 nya ansökningar att jämföra med 139 nya ansökningar i mars månad 2019. LSS teamet har inrättat ett så kallat resursteam som handlägger gamla ärenden. Det intensiva arbetet med att få ner handläggningstider har varit framgångsrikt men har medfört att inkommande ansökningar har fått prioriteras framför uppföljningar av pågående beslut. Myndigheten har nu en stor utmaning framför sig i att fortsatt hålla handläggningstiderna inom ramen samt att följa upp beslut som förvaltningen har ett myndighetsansvar för. Det intensiva arbetet har även medfört att myndigheten har fått bromsa utvecklingsarbetet på enheten, vilket inte kommer att vara hållbart i längden.

Vad gäller socialpsykiatrien så ligger handläggningstiderna inom ram, men sektionen har en eftersläpning gällande uppföljning av beslut. En plan för att arbeta genom uppföljningarna har tagits fram och målet är att samtliga brukare ska ha fått en uppföljning innan 2019 är slut.

Det saknas ett framtaget nationellt mått på hur många ärenden en biståndshandläggare bör ha på sin tjänst. En jämförelse har gjorts som visar att flera andra kommuner har ca 60 - 80 LSS ärenden/handläggare. I dagsläget uppgår antalet unika brukare som nämnden har myndighetsansvar för till totalt 3 439 brukare, på enhetens samtliga 47 handläggare ger det 73 brukare/handläggare. Myndighetens organisation ser dock ut så idag att handläggarna har olika antal brukare på sin tjänst på grund av ansökningarnas art och därmed olika komplexitet på ärendena. Myndigheten har även valt att frikoppla fem av handläggarna för att arbeta med andra uppgifter som stöttar och avlastar kollegorna. Det handlar om förste biståndshandläggare, systemansvarig, handläggare som ansvarar för planeringen vid utskrivningen från slutenvården (SVU) samt två handläggare som enbart handlägger assistenternas sjuklöner (tillfällig utökning av personlig assistans vid ordinarie assistents sjukfrånvaro). Med dessa funktioner borträknade hamnar antalet brukare fördelat på resterande handläggare på en summa av 82 brukare/handläggare, i denna siffra ingår inte utredningar som leder till avslag.

Assistansteamet har 188 brukare som de har myndighets- och uppföljningsansvar för vilket fördelat på 14 tjänster (borträknat två handläggare som enbart handlägger sjuklöner) ger 14 brukare/handläggare. Vad gäller assistanshandläggarna så hanterar de många fler ansökningar än de brukare de har myndighetsansvar för eftersom bifall endast ges i ca 30 procent av ansökningarna. Arbetsbelastningen är därmed större än vad siffrorna för brukare/handläggare visar. I socialpsykiaritteamet finns det 10 handläggare som hanterar inkommande ansökningar. I det teamet finns det 1 028 brukare vilket ger 103 brukare/handläggare. I LSS-teamet finns det 18 handläggare som har myndighets- och uppföljningsansvar för 2 223 brukare, detta ger 124 brukare/handläggare.

Myndigheten kan behöva förstärkning 2020 beroende på kommande inflöde och trender i omvärlden som t.ex. förändrad lagstiftning och ansvarsfördelning. Att barnkonventionen träder i kraft som lag 2020 kommer innebära ökat ansvar och delvis nya arbetsuppgifter för myndighetsenheten. Funktionsstödsnämnden kommer regelbundet att följa ärendemängd, handläggningstider och resursbehov avseende biståndshandläggare.

En lagom och hanterbar arbetsbelastning, god arbetsmiljö och möjlighet till ärendedragning är en förutsättning för att enheten ska kunna rekrytera och behålla personal vilket i dagsläget är en stor utmaning för myndigheten. Det råder brist på erfarna handläggare och enheten satsar stort på att erbjuda en god kompetensutveckling samt att analysera och uppdatera kompetensbehovet på kort och på lång sikt.

Kompetensförsörjning

Kommunernas LSS-verksamheter likt vård- och omsorgsverksamheter står inför svårigheter kring kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

För att kunna erbjuda nämndens målgrupper en hållbar och god service är det avgörande att kunna attrahera, rekrytera och behålla medarbetare, inom detta är arbetet med heltid som norm en viktig fråga.

Av förvaltningens ca 2 200 tillsvidare anställda medarbetare i januari 2019 hade ca 1 550 en heltidsanställning, d.v.s. drygt 70,0 procent. Helårskostnaden för att höja alla deltidsanställda till heltid beräknas till ca 71 000 tkr på årsbasis inklusive PO-pålägg.

Kostnad för att samtliga resp. 80% av tillsvidareanställda ska vara heltidsanställda				
	Antal deltidsanställda jan 2019	Avser % av tv anställda	Årskostnad för 100% heltid inkl. PO	Årskostnad för 80% heltid inkl. PO
Avdelning LSS-bostäder	439	42%	44 408	26 690
Avdelning Myndighet och SP*	55	12%	6 688	0
Avdelning Stöd hälsa och DV	155	27%	18 410	5 874
Gemensamma verksamheter*	8	6%	1 581	0
Totalt	657	30%	71 087	32 564

* dessa avdelningar har uppnått målet om 80% heltidsanställda

Medarbetare som har en deltidsanställning grupperas enligt tjänstgöringsgraden inom intervallerna 0 - 50 procent, 51 - 74 procent, och 75 - 99 procent. Om beräkning görs utifrån funktionsstödsnämndens mål om att 80 procent av förvaltningens medarbetare ska ha heltidsanställning år 2021 beräknas helårskostnaden till ca 33 000 tkr inklusive PO-pålägg. I denna beräkning är verksamheter som redan idag har uppnått nämndens mål om minst 80 procent heltidsanställda inte inkluderade. Nämnden intensifierar sitt arbete med heltid som norm under 2019 och framåt. I beräkningarna ligger som grund ett antagande om att ett visst antal personer ska höjas till heltid inom respektive intervall avseende sysselsättningsgrad, under perioden 2019 - 2021. Det är dock viktigt att påtala att antagandet kan komma att förändras under arbetets gång vilket i sin tur kan påverka vilka ekonomiska effekter som uppstår respektive år t.o.m. 2021.

Det är en utmaning för funktionsstödsnämnden att genomföra heltid som norm inom befintlig budgetram. Det ställer även krav på berörda chefer att se resursutnyttjande och kostnader i ett bredare perspektiv. Delar av nämndens ökade kostnader för arbetet med heltid som norm bedöms kunna finansieras genom delvis sänkning av fyllnads/övertidskostnader inklusive PO-pålägg. Delfinansieringen beräknas till ca 5 000 tkr.

Detta medför att nämndens behov av tillskott i budgetramen för 2020 uppskattas till 28 000 tkr för att höja sysselsättningsgraden till 100 procent för att nå målsättningen om heltid för 80 procent av medarbetarna.

För att uppnå målet gällande införandet av heltid som norm möter en del verksamheter även andra utmaningar vid sidan om de ekonomiska. I förhållande till heltid som norm är exempelvis en svårighet inom LSS-boendena att dessa är små och ligger geografiskt utspridda. De har också olika målgrupper, vilket kräver olika kompetenser på olika boenden. För att finna alternativa lösningar pågår inom förvaltningen projekt med att utforma olika arbetsformer och olika bemannings- och schemalägningsformer. Inom personlig assistans är Försäkringskassans tidsmässigt korta beslut utspridda över dygnet en faktor som har negativ påverkan för möjligheten till heltid och attraktiva arbetstider för medarbetarna. Att utöka samarbetet med andra LSS-verksamheter för att kunna "binda ihop" scheman för berörda medarbetare är en lösning verksamheten jobbar för. Uppdragets utformning och syfte vid sidan om allt fler komplexa brukarärenden är en utmaning för verksamheterna avlösning och ledsagarservice både när det gäller rekrytering och att uppnå målet gällande heltid som norm. Uppbyggnad av team med utbildade medarbetare är nödvändigt för att verkställa dessa uppdrag.

Bemannings-team har införts i förvaltningen för att minska antal timavlönade vikarier.

En utmaning med koppling till kompetensförsörjningen på kort och lång sikt är att kunna erbjuda medarbetare erforderlig kompetens och förutsättningar för sitt uppdrag. Nämnden har, sedan den bildades i maj 2017, arbetat med att få en samlad bild av de

kompetensförsörjningsbehov nämnden står inför, både på kort och på lång sikt. Inom flertalet av de yrkeskategorier som bemannar nämndens verksamheter finns det rekryteringsbehov och fokus på att behålla medarbetare. Det gäller t.ex. stödassistenter, stödpedagoger, personliga assistenter, sjuksköterskor och arbetsterapeuter. Nämnden har arbetat med att kartlägga alla pågående insatser inom dessa områden så att de kan samordnas och organiseras på ett optimalt sätt.

LSS-bostäder har fortsatta rekryteringsbehov av stödassistenter, stödpedagoger, omsorgspedagoger och sektionschefer bland annat på grund av utbyggnad 2020. Det är viktigt att medarbetarna inom LSS-boenden har rätt kompetens som svarar upp till målgruppens behov.

Kompetensbehovet hos medarbetarna ser olika ut, men kan handla om kunskap kring intellektuell funktionsnedsättning och autism, samt grundläggande pedagogik och lågaffektivt bemötande. Riktade utbildningar kommer att anordnas, det handlar i första hand om interna utbildningar som ges av bland annat omsorgspedagoger i förvaltningen.

De största prioriterade områdena för *sjuksköterskeorganisationen* är att rekrytera och behålla medarbetare. Lyckad rekrytering är en förutsättning för god vård till målgruppen, bra arbetsmiljö för medarbetarna och en budget i balans. Rätt antal sjuksköterskor i tjänst är en förutsättning för att både på kort och lång sikt avveckla extern bemanning. Mätning över tid behöver göras för att undersöka antal enskilda patienter per legitimerad personal och verksamhetsområde. Ett rimligt antal enskilda patienter är förutsättningen för att upprätthålla god patientsäkerhet och en bra arbetsmiljö. Vid all utökning av övriga verksamheter inom förvaltningen måste hänsyn tas även till eventuell utökning av antalet legitimerad personal.

Komplexiteten i den hälso- och sjukvård som bedrivs kräver bred kompetens inom ett flertal specialområde utifrån det åldersspann som förvaltningens målgrupper har. Samarbete med HR-avdelningen och fokus på åtgärder i kompetensförsörjningsplanen är ett led i rekryteringen. En del i arbetet är att utveckla introduktionen för nya medarbetare samt erbjuda nödvändig kompetensutveckling på kort och lång sikt. Det är även viktigt att identifiera och inventera behovet av framtida kompetenser.

Grundutbildade sjuksköterskor som arbetar i teambaserad vårdform inom olika verksamhetsområden, riktade mot förvaltningens målgrupper, behöver stöd i arbetet av sjuksköterskor med specialistkompetens. Därför skulle inrättandet av sjukskötersketjänster med konsultfunktion innebära ökade möjligheter att rekrytera både erfarna och mindre erfarna sjuksköterskor.

För att nå uppsatta mål är förutsättningen att skapa hållbart medarbetarengagemang där det finns en vilja att vara delaktiga i den långsiktiga utvecklingen av verksamheten. Verksamheten står inför stora utmaningar med höga förväntningar på god och säker vård. Fokus på teamarbete och förbättringskunskap för ökad kvalitet i omvårdnadsarbetet är faktorer som på kort och lång sikt ger goda effekter på arbetsmiljö och ekonomi.

Utvecklingen av teambaserad vårdform är en del i arbetet med att kvalitetssäkra hälso- och sjukvården för förvaltningens målgrupper. Målet är att arbeta förebyggande i samverkan med övriga verksamheter för att tillgodose en jämlik hälsa inom förvaltningens målgrupper.

Även *rehabiliteringsverksamheten* har viss svårighet att attrahera, rekrytera och bibehålla personal med yrkesspecifik kompetens som arbetsterapeuter och fysioterapeuter. En ökande psykisk ohälsa i samhället och ökningen av neuropsykiatriska diagnoser är en annan faktor som påverkar verksamheten, inte minst när det gäller kostnader för hjälpmedel.

Resurschefer

Förvaltningen har anställt fem sektionschefer med placering i HR avdelningen. Resurscheferna

går in i verksamheter som tillfälligt saknar chef, eller behöver avlastning, exempelvis på grund av sjukfrånvaro, i avvaktan på ny rekrytering eller vid extraordinära händelser. Syftet med resurschefer är att skapa en ökad hållbarhet genom en bättre arbetsmiljö för både chefer och medarbetare. Resurscheferna är tillgängliga för alla verksamheter inom förvaltningen som bedöms ha behov av detta. Resultatet och gensvaret i organisationen har varit mycket gott.

Minskad sjukfrånvaro

Inom ramen för förvaltningens handlingsplan för minskad sjukfrånvaro har ett hälsoprogram för medarbetare som befinner sig i riskzon för sjukskrivning på grund av psykisk ohälsa startat. Planering för ytterligare två program under 2019 har påbörjats. Ett tätare arbete med Försäkringskassan har inletts kring medarbetares sjukfrånvaro och planering för återgång i arbete för dessa.

Hållbar plattform för kompetensutveckling (HÅPP) är ett projekt som finansieras av Europeiska unionen via Europeiska socialfonden (ESF) inom ramen för programområde 1, kompetensförsörjning. ESF har beviljat funktionsstödsförvaltningen 6 866 tkr i ekonomiska medel för att finansiera projektet som pågår under perioden 2019 - 2021.

HÅPP syftar till att stärka de anställdas ställning på arbetsmarknaden genom ökat fokus på jämställdhet, antidiskriminering och tillgänglighet. I projektet tas en plattform för kompetensutveckling fram som bygger på Flipped Classroom, arbetsplatsnära stöd samt normbrytande ledarskap. Metoden Flipped Classroom (det omvända klassrummet) fokuserar på ett flexibelt lärande som tar hänsyn till den enskilde medarbetarens lärostil och eventuella behov av anpassningar. HÅPP genomförs för 368 ledare och medarbetare inom LSS och bedrivs i samverkan med Malmö universitet och fackliga företrädare. 30 arbetsplatser ska implementera ett normkritiskt arbetsätt såväl inom rekrytering och kompetensutveckling som i det kollegiala mötet, mötet ledare och medarbetare emellan samt i mötet med brukare.

Förändrat stödbehov inom målgruppen

Över tid konstaterar nämnden ett förändrat och utökat stödbehov inom målgruppen. Förändringarna kan bero på en ny samhällsstruktur, förtätad stadsmiljö som i många fall strider mot brukarnas behov av stimulanpassad miljö, nyanlända brukare med en annan medicinsk omvårdnadsbakgrund. En skärpt tillämpning av lagstiftning med större fokus på självbestämmande och färre begränsningsåtgärder ställer också krav på verksamheten.

Alla personer med LSS-insatser har rätt till individuellt anpassade insatser, med syfte att ge goda möjligheter till självbestämmande, delaktighet och självständighet. Det gäller också den grupp som utvecklar eller riskerar att utveckla ett beteende som i särskilt hög grad utmanar verksamheterna. För att denna grupp personer ska kunna uppnå en god livskvalitet behöver funktionsstödsnämnden ha möjlighet att avsätta nödvändiga resurser, i syfte att säkra ett gott stöd som förebygger ett utmanande beteende, eller kan erbjuda lösningar som gör att personen kan återfå balansen i sitt liv.

Att vid akuta situationer och ibland under en längre period bemanna upp personalstyrkan för att hantera uppdrag och arbetsmiljö hjälper den akuta situationen, men det är ingen bra lösning på längre sikt, varken för brukaren eller medarbetarna. En lösning är att inom ramen för kompetensutveckling bygga upp en likvärdig hållbarhet i form av en pedagogisk, verksamhetsnära struktur i samtliga LSS-boenden, som gör att verksamheterna har bättre beredskap i utmanande situationer.

Förvaltningen har tagit fram en strategi för utmanande beteende för att bättre kunna möta en del brukare som utmanar organisationen. På sikt förväntas denna strategi kunna bidra till att minska

hot- och våldssituationer i verksamheten och även bidra till positiva effekter i form av minskad sjukfrånvaro. Syftet är att arbeta förebyggande med lågaffektivt bemötande. Signaler om att en persons behov inte tillgodoses finns ofta under en längre tid. Därför behöver det finnas kompetens i organisationen att se tidiga signaler och en struktur för att möta brukarens förändrade behov innan situationen eskalerar. På så sätt förebyggs negativa konsekvenser för den enskilde. Idag finns studiecirkel och utbildningar. Förvaltningens konsultativa stödteam inom ramen för strategin för utmanande beteende startas upp i maj 2019.

Mer anpassade LSS-bostäder kommer underlätta arbetet kring brukare som behöver en avskalad och lugn miljö. Under 2020 kommer ett boende som matchar behovet att öppnas. I samband med det planeras en omorganisation och utökning med en enhet med särskild kunskap och inriktning för målgruppen personer med omfattande, utmanande beteende. Resultatet av det väntas på sikt bli mer stabila personalgrupper med rätt kompetens och förutsättningar för sitt arbete. Samverkan med andra verksamheter kan byggas upp på ett mer riktat sätt, vilket sannolikt inte bara ger vinster för brukarna utan även ekonomiskt.

Allt fler samhällsfunktioner, kontakter och vardagliga göromål bygger på digitaliserad självservice, som i hög grad är beroende av individens förmåga att förstå och följa instruktioner i digitala miljöer. Utveckling och tillgänglighetsanpassning av dessa tjänster förväntas ge framtida möjligheter till högre grad av självständighet för brukare. I nuläget och de närmaste åren leder dock utvecklingen till en ökande grad av abstraktion. En stor andel av nämndens målgrupp kommer behöva pedagogiskt och praktiskt stöd för att kunna möta utvecklingen.

En annan utmaning är en åldrande målgrupp och en ökande andel brukare som till följd av fysiska svårigheter och/eller demens har behov av ökat personalstöd vid sidan om ombyggnationer och anpassningar i den fysiska miljön.

Social samvaro, bryta isolering och meningsfull sysselsättning

Såväl lagens intentioner gällande daglig verksamhet LSS som politiska mål i Malmö stad leder till ökade krav på att intensivt arbeta med att personer tillhörande målgruppen skall uppnå ett lönearbete.

För att skapa ett tydligare fokus på de brukare ur denna grupp som står närmast arbetsmarknaden men behöver extra stöd för att nå ett lönearbete finns det behov av en ny befattning som kombinerar professionerna arbetskonsulent, omsorgspedagog och yrkesvägledare. Arbetet skall genomföras i nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, arbetsmarknads- och socialförvaltningen och privata aktörer på arbetsmarknaden.

Nämnden ser en utökad efterfrågan och intresse för sociala arenor och mötesplatser inom det socialpsykiatriska området. Över 100 personer i veckan söker sig till mötesplatsen Vänkretsen som erbjuder stöd och bedriver arbetsinriktad social rehabilitering för personer som har eller har haft kontakt med någon form av psykiatrisk behandling. På mötesplatsen Vänkretsen är alla medarbetare utbildade i och använder sig av återhämtningsinriktat arbetssätt. Ambitionen är att framöver rekrytera personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Antalet besökare till mötesplatsen ökar stadigt, speciellt gruppen unga vuxna ökar i antal. För att möta detta behov är verksamheten initiativtagare till ett nätverk mellan Malmö stad och Regionen som fokuserar på psykisk ohälsa bland unga vuxna.

Även till verksamheten Handkraft som erbjuder arbetsinriktad verksamhet till personer med psykisk funktionsnedsättning har efterfrågan ökat.

Funktionsstödsnämnden planerar utöka utbudet av mötesplatser, det finns behov av att öppna en ny mötesplats 2020.

Funktionsstödsnämnden kan också se en brist på sociala arenor och mötesplatser för andra brukargrupper inom nämndens ansvarsområde. Exempelvis omfattas inte personer inom LSS personkrets 3 och brukare som är över 67 år inom personkrets 1 och 2 av daglig verksamhet och nämnden kan se ett behov av att utveckla möjligheten till meningsfull sysselsättning och fritid även för denna målgrupp.

Ökad efterfrågan av mötesplatser och meningsfull sysselsättning kan inte enbart ses som en demografieffekt. En påverkande faktor är det positiva resultat som nämndens satsning på återhämtningsinriktat arbetssätt gett när det gäller bruten passivitet och isolering och ökad motivation inom målgruppen. En annan faktor som påverkar efterfrågan är beslut om förändringar inom Regionen och andra myndigheter. Exempelvis påverkar nedläggningen av psykiatrisk dagvård inom Regionen ett ökat behov av kommunala mötesplatser för målgruppen.

Uppdrag psykisk hälsa är en överenskommelse mellan Sveriges kommuner och landsting och Socialdepartementet (tidigare PRIO) som syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete när det gäller individ- och behovsanpassade effektiva insatser av god kvalitet inom området psykisk hälsa. Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa upprättar Malmö stad varje år en lokal handlingsplan som är grunden för Malmös socialpsykiatriska utvecklingsarbete. Handlingsplanen tas fram i samarbete mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen. Satsningar inom ramen för handlingsplanen har de senaste åren finansierats med stimulansmedel för riktade insatser inom området psykisk ohälsa (PRIO-medel). Exempelvis har statsbidrag om drygt 5 000 tkr finansierat funktionsstödsnämndens utvecklingsarbete inom psykisk hälsa 2018. Under 2019 förväntas finansieringen via statsbidrag i form av PRIO-medel från Socialstyrelsen fortsätta. Osäkerhet om finansiering från 2020 utgör en utmaning framöver.

Digitalisering och välfärdsteknologi

Digitala lösningar för att möta utmaningar och som underlättar för medarbetarna och utveckling av välfärdsteknologi för mer självbestämmande är prioriterade områden för nämnden. Arbetet inom området sker utifrån det kommungemensamma programmet Det digitala Malmö. Funktionsstödsförvaltningen strävar efter att vara en modern förvaltning som kan ta del av, och använda, välfärdsteknologi för att förbättra livsvillkoren för förvaltningens målgrupper. Välfärdstekniken är ett verktyg för att öka delaktigheten, jämlikheten och möjligheten att leva som andra.

För att kunna utveckla välfärdstekniken är det dock viktigt att förvaltningen har rätt hårdvara och infrastruktur, t.ex. trådlöst nätverk på LSS-boenden. Det är en förutsättning för att personalen ska kunna jobba med brukarna i deras egna lägenheter men samtidigt ha tillgång till Malmö stads nätverk. Under 2019 och 2020 sker utbyggnaden av det trådlösa nätverket inom nämndens verksamheter med ambitionen att alla nämndens objekt ska ha trådlöst nätverk 2020. Utbyggnaden omfattar även att erbjuda möjlighet till internetuppkoppling i alla lägenheter på LSS-boenden.

Internet är ett redskap som erbjuder ökade möjligheter för personer med funktionsnedsättning när det gäller delaktighet i samhället då det kan underlätta för att skapa och bibehålla sociala relationer. Vidare har många viktiga servicefunktioner gått över till nätet, till exempel banker, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, biljettbokning och nyhetsmedier.

Tekniska hjälpmedel kan öka tillgängligheten och i viss mån även tryggheten och säkerheten i LSS-bostäderna. I det arbetet har teknikcoacherna en viktig roll. De arbetar bland annat med att kartlägga brukarnas behov av IT-stöd. LSS-bostäderna har arbetat för att ta fram en hållbar struktur för arbetet med teknikcoacher, bland annat har en ny samordnare utsetts och materialet

som teknikcoacherna använder när de kartlägger brukarnas behov av IT-stöd har reviderats. Det finns även ett nätverk för teknikcoacherna med syftet att stärka dem i deras arbete med att stödja kollegor och brukare i arbetet med tekniska hjälpmedel. Sex av teknikcoacherna har även gått en utbildning i AKK (Alternativ och kompletterande kommunikation).

Inom utförarenheten för personlig assistans blev arbetet med ett digitalt system för redovisning av s. k. FK-listor avslutat i början av 2019. Hanteringen av FK-listor är nu digitaliserad vilket förväntas frigöra tid och tillfällen för kvalitetsinsatser på olika nivåer inom verksamheten. En annan faktor med positiv påverkan framöver är att personalen fått tillgång till LifeCare för dokumentation och genomförandeplaner samt till Flexite för hantering av avvikelser. Användandet av dessa program är under implementering.

Förvaltningen arbetar dels internt men även tillsammans med hälsa-, vård och omsorgsförvaltningen (HVOF) när det gäller att använda sig av den digitala tekniken för effektivt nyttjande av resurser. E-lärande och samordning av praktikplatser är exempel på samarbete med HVOF där digitalisering skapar mer brukarnära tid och verksamhetsutveckling. Förvaltningens interna arbete med digitalisering av styr- och ledningssystem i Stratsys slutförs enligt plan under 2019. Plan tas fram för att under 2019 och 2020 implementera nya verksamheter i den struktur som förvaltningen har byggt upp i Stratsys.

Satsningar med sikte på framtida effektiviseringar

Funktionsstödsnämnden arbetar med fokus på effektivisering inom alla verksamheter. Målet är att motverka en kostnadsstegring på sikt samtidigt som man strävar efter en ökad kvalitet inom alla stödinsatser till målgruppen och en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna i form av bättre arbetsvillkor, minskad sjukfrånvaro och minskat antal tillbud och arbetsskador.

Planering och satsningar inför budgetår 2019 har präglats av eftersträvan om kvalitativa och ekonomiska effekter på kort och långt sikt.

Exempelvis har nämnden tilldelat LSS-bostäder en resursförstärkning om 13 000 tkr inför 2019 för att tillgodose ett ökat stödbehov hos målgruppen de senaste åren möts av motsvarande ökning när det gäller personalresurser. Närmare hälften av satsningen har finansierats genom interna omfördelningar inom budgetramen.

HSL-organisationen har sedan bildandet av funktionsstödsförvaltningen 2017 mött utmaningar i form av dels en underbudgetering i samband med omorganisationen och dels rekryteringssvårigheter med vakanser och behov av inhyrd personal som följd. Med resurser i form av tilldelat kommunbidrag i samband med omorganisationen den 1 maj 2017 tillsammans med senare budgetväxling från hälsa, vård- och omsorgsnämnden uppvisade verksamheten en negativ budgetavvikelse om ca 16 000 tkr för perioden maj-december 2017 och ca 26 000 tkr för helåret 2018. Inför budget 2019 tilldelades HSL-organisationen, genom interna omfördelningar, ett tillskott av ekonomiska resurser om drygt 8 000 tkr för att finansiera inrättade befattningar såväl inom sjuksköterskeorganisationen som inom rehabilitering och möjliggöra införandet och utvecklingen av en ny intern organisation med fokus på teamarbete. Syftet är en ökad kvalitet i omvårdnadsarbetet men också bättre förutsättningar för att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare och på sikt avveckla extern personal och uppnå en budget i balans.

Funktionsstödsnämnden beslutade i samband med antagandet av Nämndsbudget 2019 om att under året genomföra en effektivisering på 0,5 procent av tilldelat kommunbidrag. Effektiviseringen avser i första hand delar av förvaltningens verksamheter inom administration. Frigjorda resurser skall användas för att öka kvaliteten i andra delar av verksamheten. Funktionsstödsnämnden har påbörjat arbetet med att vidta effektiviseringsåtgärder som innebär kostnadsreduceringar inom verksamheten. Ett exempel är införandet i början av 2019 av ett

digitalt system för redovisning av timlistor till Försäkringskassan inom personlig assistans, utförande enheten.

Framtida utmaningar i verksamheten kräver välplanerade satsningar som ger en maximal kvalitativ och ekonomisk effekt.

Inför 2020 och följande år krävs det exempelvis satsningar till följd av ett förändrat stödbehov hos nämndens målgrupper, inte minst hos den grupp som utvecklar eller riskerar att utveckla ett utmanande beteende. Införande av en pedagogisk struktur inom LSS-boendena har identifierats som en sådan satsning. Successiv uppbyggnad av strukturen innebär en initial kostnadsökning med 10 000 tkr under 2020, följt av full kostnadseffekt om 19 000 tkr per år fr.o.m. 2021 och framåt. Utöver ett bättre stöd till brukarna bedöms införandet av en pedagogisk struktur motverka framtida kostnadsökningar till följd av ökat behov hos målgruppen och bidrar på så sätt till effektiviseringar i verksamheten. Den uppskattade kostnaden för att tillgodose stödbehovet hos en brukare med utmanande beteende motsvarar en personalgrupp om sju årsarbetare och uppgår till ca 3 500 tkr på årsbasis. Detta innebär att den uppskattade kostnaden för en ny pedagogisk struktur om 19 000 tkr ersätter behovet av personalresurser motsvarande fem brukare med utmanande beteende per år och motverkar att extrakostnader uppstår i samband med att nya brukare ur målgruppen tas emot. Genom att frigöra omsorgspedagoger från schemat skapas det också tidsutrymme för att kunna höja sysselsättningsgraden för medarbetare som jobbar deltid, vilket bidrar till arbetet med införandet av heltid som norm. Arbetet med att bygga upp den pedagogiska strukturen har påbörjats redan under 2019 och planeras vara fullt ut implementerad 2021. Det är nämndens ambition att denna satsning under dessa år delvis ska finansieras av effektiviseringar under åren 2019 - 2021 inom nämndens övriga verksamheter inklusive administration. Nämndens bedömning är att delfinansiering kan ske inom befintlig budgetram med motsvarande 5 000 tkr för 2020 vilket medför ett behov av utökad ram med 5 000 tkr. För budgetåret 2021 bedöms nämnden kunna ytterligare effektivisera motsvarande 5 000 tkr och behov finns av utökad ram motsvarande 4 000 tkr.

Behov av investeringar i lokaler och anläggningar

Servicekommittén och tekniska kommittén ansvarar för uppförande av byggnader för samhällsservice inom Malmö stad på uppdrag av övriga kommittéer och utifrån respektive kommittés behov. Servicekommittén och tekniska kommittén lämnar i sin budgetskrivelse en investeringsplan för år 2020 - 2025 som är framtagen i samarbete med beställande kommittéer. Investeringsplanen omfattar såväl beslutade (objektsgodkända av kommunfullmäktige, kommunstyrelse eller servicekommitté/teknisk kommitté) som planerade investeringar för perioden. De planerade investeringarna är beräknade utifrån schabloner.

De beslutade och planerade investeringarna leder till driftkonsekvenser som kommer att behövas finansieras av den beställande kommittén.

Nedan beskriver kommittén sina investeringsbehov som finns i servicekommitténs/tekniska kommitténs investeringsplan samt hur kommittén tänker finansiera kommande driftkonsekvenser.

Beslutade och planerade investeringar

Funktionsstödsnämndens beslutade och planerade investeringar är avstämda med serviceförvaltningen och återfinns i serviceförvaltningens investeringsplan för åren 2020 - 2025. Behovet av utbyggnad kan härledas till befolkningsutvecklingen i Malmö stad under perioden, som i sin tur skapar ökade volymer inom funktionsstödsnämndens målgrupper.

Funktionsstödsnämndens verksamhet riktar sig till fyra målgrupper: människor med funktionsnedsättning som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, barn med fysiska funktionsnedsättningar eller somatisk sjukdom, vuxna människor med psykiska funktionsnedsättningar och vuxna människor med psykiska sjukdomar.

Funktionsstödsnämnden utgör som en socialkommitté det yttersta skydds nätet för människor inom kommitténs målgrupper som vistas i Malmö stad.

LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service som människor kan behöva utöver det som de kan få genom annan lagstiftning. Bostad med särskild service för barn och ungdom och bostad med särskild service för vuxna är insatser enligt LSS. Insatsen inkluderar tre former av bostäder: servicebostad, gruppboende och annan särskilt anpassad bostad. För samtliga boendeformer gäller att bostaden ska vara fullvärdig, att den är den enskildes privata och permanenta hem och att den inte ska ha en institutionell prägel.

Merparten av funktionsstödsnämndens utbyggnadsbehov består av nya gruppboenden tillhörande bostad med särskild service för vuxna enligt LSS. Gruppboendet är ett bostadsalternativ för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. I gruppboendet ska det finnas en fast bemanning som i huvudsak ska täcka de boendes hela stödbehov.

I en boendebyggnadsprocess är det många faktorer som samverkar och det är därför svårt att ha specifika datum på när olika boenden ska vara färdiga. Det är allt från detaljplansplanering, bygglovsprocesser, projekteringstider samt byggtider som styr och därtill kommer många andra utmaningar som det måste tas hänsyn till. I de flesta fall så är det möjligt att finna en gemensam

lösning på de hinder som uppstår, men det finns även fall där projektet inte kan genomföras. Då avskrivs processen och arbetet fortsätter med att utveckla idéerna kring nya projekt.

I tabellerna nedan under beslutade och planerade investeringar avser antalet platser det året som boendet färdigställs oavsett när investeringen startade. Platsantalet avser nya LSS-boenden, ny daglig verksamhet LSS samt ett nytt stödboende SoL.

Beslutade investeringar

Kategori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2020 - 2025
Demografi	15 000	0	0	0	0	0	15 000
Verksamhetsanpassning (ändamålsenlighet)	0	0	0	0	0	0	0
Lag- och myndighetskrav	0	0	0	0	0	0	0
Övriga ambitioner	0	0	0	0	0	0	0
Summa	15 000	0	0	0	0	0	15 000
Antal nya platser	4	0	0	0	0	0	
Antal ersättningsplatser	0	0	0	0	0	0	

Planerade investeringar

Kategori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2020 - 2025
Demografi	109 000	141 000	98 000	49 000	62 000	55 000	514 000
Verksamhetsanpassning (ändamålsenlighet)	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Lag- och myndighetskrav	0	0	0	0	0	0	0
Övriga ambitioner	0	0	0	0	0	0	0
Summa	110 000	142 000	99 000	50 000	63 000	56 000	520 000
Antal nya platser	18	30	46	12	24	12	
Antal ersättningsplatser	0	0	0	0	0	0	

Finansiering av driftkonsekvenser

Finansiering av driftkonsekvenser för utbyggnad av LSS-boenden sker via de av kommunfullmäktige tilldelade medel till nämnden så som tidigare år. Nämndens behov av driftsbudget framgår av sammanställningen i tabell (sidan 12) för åren 2020 – 2022.

Funktionsstödsnämnden vill framhålla vikten av att det avsätts medel för LSS-utbyggnad under 2020 motsvarande ca 48 500 tkr (helårseffekt inför 2021: 76 400 tkr). Tabellen redovisar planerad utbyggnad samt medel som behövs avsättas för respektive år för perioden 2020 – 2022.

Driftkonsekvenser för utbyggnad av daglig verksamhet sker via demografikompensation som nämnden erhåller årligen.

I investeringsplanen ingår även utbyggnad av stödboende SoL år 2022. Boendet är till för en målgrupp som ökar men där ökningen inte är hänförligt till normal befolkningsutveckling. Ökningen kan istället härledas till en ökad psykisk ohälsa i samhället vilket medför ett behov av att öka antalet platser. Detta innebär att nämnden inte kan finansiera drift av ett sådant boende inom befintlig ram utan behov finns av att medel tillförs för drift motsvarande 10 000 tkr.

Begäran om investeringsram

I detta avsnitt beskrivs nämndens planerade investeringar för 2020 med plan för 2021 – 2025.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2020 samt plan för 2021 - 2025 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran	Plan				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Inventarier/Byggnadsinventarier	8 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Summa investeringsram	8 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000

Funktionsstödsnämnden begär för 2020 en investeringsram om 8 000 tkr. Historiskt sett består investeringarna till största delen av kompletteringar och förändringar för att möta brukarnas behov. Nya eller byte av lokaler ökar tillfälligt investeringsbehovet.

För planåren 2021 – 2025 bedöms en investeringsram om 9 000 tkr/år täcka de behov som uppstår.

Behovet av investeringsram har förändrats i förhållande till investeringsplan för nämnden som finns i kommunfullmäktiges budget 2019 med plan för 2020 - 2022. Förändringen förklaras av planerad LSS-utbyggnad 2020 som förskjuts till kommande år men även av förändrade regler kring beloppsgräns för investering. 2019 sänks beloppsgränsen avseende anskaffningskostnaden för en tillgång som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och som ska redovisas som investering till ett halvt prisbasbelopp från tidigare ett helt prisbasbelopp. Detta medför en ökning av investeringskostnaderna då fler tillgångar kommer att uppfylla kravet för redovisning som en investering. Det är i nuläget svårt att beräkna de exakta konsekvenserna av förändringen då 2019 är första året som förändringen får genomslag på nämndens investeringsram.

När det gäller inköp av hjälpmedel till Hjälpmedelscentrum kommer samtliga nya artiklar med ett inköpspris över ett halvt prisbasbelopp som registreras i lagersystemet SESAM från och med 2019-01-01 att hanteras som investering. Förändringen beräknas ge full ekonomisk effekt på nämndens investeringsram 2023.